

บทที่ 4

ผลการวิจัย และอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย และอภิปรายผล ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 เจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนที่ได้จากแบบวัดเจตคติ และพฤติกรรม ต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

1.3 ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนที่ได้จากแบบสอบถาม ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนแบบปลายเปิด และการสัมภาษณ์

2. อภิปรายผล

2.1 เจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์

2.2 พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม

1. ผลการวิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างซึ่ง ได้มาจากแบบสอบถามแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จำแนกตามเพศ

ข้อที่	เพศ	จำนวน		อันดับ
		คน	ร้อยละ	
1	ชาย	195	49.6	2
2	หญิง	198	50.4	1
รวม		393	100	

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 195 คนคิดเป็นร้อยละ 49.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จำแนกตามอายุ

ข้อที่	ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน		อันดับ
		คน	ร้อยละ	
1	12-13	87	22.1	3
2	14-15	131	33.3	2
3	16-17	162	41.2	1
4	18-19	13	3.3	4
รวม		393	100	

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 16-17 ปี เป็นอันดับ 1 จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 14-15 ปีมีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ในช่วงอายุ 12-13 ปี มีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 และช่วงอายุ 18-19 ปีมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างและค่าร้อยละ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ข้อที่	การศึกษา	จำนวน		อันดับ
		คน	ร้อยละ	
1	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	213	54.2	1
2	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	180	45.8	2
รวม		393	100	

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอันดับ 1 จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 ตามลำดับ

1.2 เจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ที่ได้จากแบบวัดเจตคติและพฤติกรรม ต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

ตารางที่ 4 แสดงเจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม โดยจำแนก 4 ด้าน คือ ป่าไม้ น้ำ พลังงาน และขยะ และพฤติกรรม และเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวม

ประเภท สิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม				พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม			
	(\bar{x})	SD	แปลความ	อันดับ	(\bar{x})	SD	แปลความ	อันดับ
ด้านน้ำ	4.39	0.46	ดี	2	3.16	0.53	ปานกลาง	4
ด้านป่าไม้	4.43	0.37	ดี	1	3.58	0.40	ดี	1
ด้านพลังงาน	4.26	0.49	ดี	3	3.31	0.66	ปานกลาง	2
ด้านขยะ	4.20	0.56	ดี	4	3.27	0.58	ปานกลาง	3
ภาพรวม	4.32	0.39	ดี		3.33	0.41	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.39) ทุกด้าน เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อมเป็น 4 ด้าน เรียงลำดับจากด้านที่เจตคติมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้ เจตคติเกี่ยวกับป่าไม้ อยู่ในอันดับที่ 1 ระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.37) เจตคติเกี่ยวกับน้ำ อยู่ในอันดับที่ 2 ระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.46) เจตคติเกี่ยวกับพลังงาน อยู่ในอันดับที่ 3 ระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.49) เจตคติเกี่ยวกับขยะ อยู่ในอันดับที่ 4 ระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.56)

สำหรับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่า พฤติกรรมต่อป่าไม้เท่านั้นที่อยู่ในอันดับที่ 1 ระดับ “ดี” ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.40) พฤติกรรมต่อพลังงาน อยู่ในอันดับที่ 2 ระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.66) พฤติกรรมต่อขยะ อยู่ในอันดับที่ 3 ระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.58) พฤติกรรมต่อน้ำ อยู่ในอันดับที่ 4 ระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.53)

ตารางที่ 5 แสดงเจตคติต่อทรัพยากรน้ำ

อันดับ	ข้อความ	ระดับเจตคติ		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	การรณรงค์ ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัด เป็นหน้าที่ของทุกคน	4.71	0.51	ดีมาก
2	น้ำที่ใช้ล้างผัก และผลไม้แล้วนำไปใช้รดน้ำต้นไม้ เป็นการช่วยประหยัดน้ำ	4.67	0.56	ดีมาก
3	เมื่อเห็นก๊อกน้ำที่ปิดไม่สนิท จะต้องรีบปิดทันที	4.58	0.61	ดีมาก
4	ควรล้างผัก หรือผลไม้ในอ่าง หรือในภาชนะที่ขังน้ำไว้ แทนการล้างโดยตรงจากก๊อกน้ำ	4.53	0.70	ดีมาก
5	ควรแก้ไขปัญหาท่อน้ำรั่วทันที	4.45	0.76	ดี
6	ควรเตือนเพื่อนหรือครอบครัว เมื่อเห็นว่ามีการใช้น้ำฟุ่มเฟือย	4.39	0.71	ดี
7	ควรใช้ถังใส่น้ำ เพื่อชุบผ้าล้างรถ แทนการฉีดน้ำ	4.32	0.76	ดี
8	เมื่อดื่ม น้ำ ไม่ควรเหลือ น้ำไว้เพื่อเททิ้ง	4.19	0.90	ดี
9	ขณะแปรงฟัน ล้างหน้า ไม่ควรเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้	4.19	1.17	ดี
10	การเปิดน้ำให้ไหลล้นกะละมังขณะซักผ้าหรือล้างจาน เป็นการใช้น้ำฟุ่มเฟือย	3.88	1.41	ดี
รวม		4.39	0.46	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่าเจตคติต่อทรัพยากรน้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.46) และพบว่านักเรียนมีเจตคติต่อทรัพยากรน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” อันดับที่ 1 คือ การรณรงค์ ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างประหยัดเป็นหน้าที่ของทุกคน ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.51) อันดับที่ 2 คือ น้ำที่ใช้ล้างผัก และผลไม้แล้วนำไปใช้รดน้ำต้นไม้ เป็นการช่วยประหยัดน้ำ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.56) และอันดับที่ 3 คือ ควรล้างผักหรือผลไม้ในอ่างหรือในภาชนะที่ขังน้ำไว้ แทนการล้างโดยตรงจาก ก๊อกน้ำ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงเจตคติต่อทรัพยากรป่าไม้

อันดับ	ข้อความ	ระดับเจตคติ		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	การปลูกต้นไม้ ขยายพันธุ์ไม้ เป็นประจำ เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4.75	0.49	ดีมาก
2	พันธุ์ไม้ป่าเป็นทรัพยากรป่าไม้ที่ไม่ควรนำมาอนุรักษ์ไว้ที่บ้าน	4.70	0.52	ดีมาก
3	ต้นไม้ และป่าไม้ ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้	4.67	0.54	ดีมาก
4	เราควรรักษาต้นไม้มีค่าและหายาก ไว้ให้มากที่สุด	4.64	0.64	ดีมาก
5	การศึกษา การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับป่าไม้ จะทำให้เห็นคุณค่าของป่าไม้มากขึ้น	4.60	0.59	ดีมาก
6	การมีต้นไม้หรือป่าไม้อยู่รอบๆ บริเวณบ้าน ทำให้บ้านน่าอยู่	4.55	0.61	ดีมาก
7	การรับฟังข่าวเกี่ยวกับการตัดไม้ และทำลายป่าไม้ จะทำให้เกิดความไม่สบายใจ	4.38	0.70	ดี
8	เมื่อเห็นดอกไม้ที่ชอบ ไม่ควรเก็บดอกไม้ นั้นมาชื่นชม	4.13	0.73	ดี
9	การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้ฝนแล้ง และน้ำท่วมฉับพลันได้	3.99	1.43	ดี
10	ไม่ควรสลักชื่อไว้ตามต้นไม้เพื่อแสดงหลักฐานว่าท่านเคยมาเที่ยวที่นี่	3.85	1.23	ดี
รวม		4.43	0.37	ดี

จากตารางที่ 6 พบว่า เจตคติต่อทรัพยากรป่าไม้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยพฤติกรรมพบว่ามีเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” อันดับที่ 1 คือ นักเรียนคิดว่าการปลูกต้นไม้ ขยายพันธุ์ไม้ เป็นประจำเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49) อันดับที่ 2 คือ พันธุ์ไม้ป่าเป็นทรัพยากรป่าไม้ที่ไม่ควรนำมาอนุรักษ์ไว้ที่บ้าน ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.52) อันดับที่ 3 คือ นักเรียนคิดว่าต้นไม้ และป่าไม้ ช่วยผ่อนคลายความเครียดได้ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.54) อันดับที่ 4 คือ ควรรักษาต้นไม้มีค่าและหายาก ไว้ให้มากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.64) อันดับที่ 5 คือ การศึกษา การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับป่าไม้ จะทำให้เห็นคุณค่าของป่าไม้

มากขึ้น ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.59) และ อันดับที่ 6 คือ การมีต้นไม้หรือป่าไม้อยู่รอบ ๆ บริเวณบ้าน ทำให้บ้านน่าอยู่ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงเจตคติต่อพลังงาน

อันดับ	ข้อความ	ระดับเจตคติ		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	การเดิน หรือ จักรยาน เมื่อเดินทางระยะไกลๆ ช่วยประหยัดน้ำมัน	4.66	0.52	ดีมาก
2	ควรปิดไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้งาน หรือออกจากห้องไปทำธุระอื่น	4.61	0.57	ดีมาก
3	การใช้แสงธรรมชาติในตอนกลางวัน เช่น อ่านหนังสือใกล้หน้าต่าง จัดว่าเป็นการอนุรักษ์พลังงาน	4.48	0.67	ดี
4	ควรเลือกใช้ หรือแนะนำผู้อื่นให้ใช้หลอดไฟชนิดประหยัดพลังงาน เพราะช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า	4.33	0.66	ดี
5	ควรเช็ดทำความสะอาดหลอดไฟเพื่อให้ส่องสว่างมากที่สุดเวลาใช้งาน	4.30	0.68	ดี
6	เมื่อขึ้นบนอาคารชั้นที่ 2 หรือ 3 จะเดินขึ้นบันไดแทนการใช้ลิฟท์ เป็นการช่วยประหยัดพลังงาน	4.19	1.06	ดี
7	การรีดเสื้อผ้าครั้งละหลายๆ ชุด ช่วยให้ประหยัดพลังงานไฟฟ้า	4.15	1.03	ดี
8	เมื่ออยู่ที่บ้าน ถ้ารู้สึกร้อน ควรเปิดหน้าต่างแทนการเปิดพัดลม หรือเปิดแอร์	4.09	0.95	ดี
9	การเปิดวิทยุ หรือโทรทัศน์ทิ้งไว้ในขณะที่ไปทำธุระที่อื่นเป็นเวลานาน ทำให้สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้า	3.89	1.36	ดี
10	การเติมน้ำเท่ากับปริมาณที่ต้องการเมื่อใช้หม้อต้มน้ำไฟฟ้า จะช่วยให้ประหยัดไฟ	3.87	1.07	ดี
รวม		4.26	0.49	ดี

จากตารางที่ 7 พบว่า เจตคติต่อพลังงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.49) และพบว่านักเรียนมีเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์ “ดีมาก” อันดับที่ 1 คือ นักเรียนคิดว่าการเดิน หรือ จักรยาน เมื่อเดินทางระยะใกล้ๆ ช่วยประหยัดน้ำมัน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.52) และ อันดับที่ 2 คือ ควรปิดไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้งาน หรือออกจากห้องไปทำธุระอื่น ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงเจตคติต่อขยะมูลฝอย

อันดับ	ข้อความ	ระดับเจตคติ		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	ควรแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง เช่น กระดาษ ขวดแก้ว โลหะ สารเคมี เป็นการป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ	4.45	0.70	ดี
2	การใช้กระดาษทั้งสองหน้าในการเขียนหนังสือ ช่วยลดปัญหาขยะ	4.42	0.67	ดี
3	เมื่อเห็นเพื่อนทิ้งขยะในที่สาธารณะ ควรเตือนเพื่อนว่าไม่ควรกระทำ	4.36	0.71	ดี
4	การนำตะกร้าหรือถุงติดตัว เมื่อไปจับจ่ายซื้อของ จะช่วยลดปัญหาขยะ	4.28	0.75	ดี
5	การนำถุงพลาสติก และถุงกระดาษกลับมาใช้ซ้ำ ช่วยลดปัญหาขยะ	4.26	0.79	ดี
6	เมื่อทิ้งขยะแต่บังเอิญไม่ลงถัง จะต้องเก็บขึ้นมาทิ้งใหม่	4.26	0.87	ดี
7	การใช้ถุงหิ้วพลาสติก ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	4.10	0.99	ดี
8	ขยะจำพวกโฟม ไม่ควรกำจัดโดยการเผาไฟ	4.07	1.04	ดี
9	การบริโภคอาหารที่บรรจุในภาชนะที่ทำจากโฟม จะก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	3.95	1.04	ดี
10	การเขี่ยเศษขยะลงในท่อระบายน้ำ จะทำให้ท่อระบายน้ำอุดตัน	3.84	1.37	ดี
รวม		4.20	0.56	ดี

จากตารางที่ 8 พบว่า เจตคติต่อขยะมูลฝอย อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.29$, S.D = 0.56) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเจตคติพบว่า มีเจตคติที่อยู่ในเกณฑ์ “ดี” อันดับที่ 1 คือ นักเรียนคิดว่าควร

แยกประเภทขยะก่อนทิ้ง เช่น กระดาษ ขวดแก้ว โลหะ สารเคมี เป็นการป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.70) อันดับที่ 2 คือ การใช้กระดาษทั้งสองหน้าในการเขียนหนังสือช่วยลดปัญหาขยะ ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.67) และ อันดับที่ 3 คือ เมื่อเห็นเพื่อนทิ้งขยะในที่สาธารณะควรเตือนเพื่อนว่าไม่ควรกระทำ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรน้ำ

อันดับ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	ท่านเปิดก๊อกน้ำไว้ ขณะล้างหน้าแปรงฟัน*	4.13	1.19	ดี
2	ท่านเปิดน้ำให้ไหลลงกะละมังตลอดเวลาที่กำลังซักผ้าหรือล้างจาน*	3.94	1.07	ดี
3	ท่านล้างผัก หรือผลไม้โดยตรงจากก๊อกน้ำ*	3.89	1.02	ดี
4	ท่านคั้นน้ำไม่ค่อยหมดแก้ว*	3.76	1.20	ดี
5	ท่านบอกเพื่อนและคนในครอบครัวเมื่อเห็นว่าเขาใช้น้ำมากเกินไปจนความจำเป็น	3.22	1.27	ปานกลาง
6	ท่านนำน้ำล้างผักและผลไม้แล้วไปใช้รดน้ำต้นไม้	3.14	1.41	ปานกลาง
7	ท่านใช้ถังใส่น้ำเพื่อชุบผ้าเมื่อล้างรถ	3.00	1.43	ปานกลาง
8	ท่านจะแก้ไขปัญหาทันทีเมื่อเห็นท่อประปารั่ว	2.81	1.13	ปานกลาง
9	ท่านร่วมมือเมื่อมีการรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด	2.07	1.31	ไม่ค่อยดี
10	ท่านปิดก๊อกน้ำ เมื่อเห็นก๊อกมีน้ำไหลโดยไม่มีคนใช้อยู่	1.63	0.98	ไม่ค่อยดี
รวม		3.16	0.53	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ข้อความเชิงลบได้แปลงค่าเฉลี่ยข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันกับข้อความเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 9 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรน้ำของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยพฤติกรรมพบว่ามีพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ดี” อันดับที่ 1 คือ นักเรียนไม่เปิดก๊อกน้ำไว้ขณะล้างหน้าแปรงฟัน ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 1.19) อันดับที่ 2 คือ นักเรียนไม่เปิดน้ำให้ไหลลงกะละมังตลอดเวลาที่กำลังซักผ้าหรือล้างจาน ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.07) อันดับที่ 3 คือ เมื่อนักเรียนล้างผัก หรือผลไม้จะไม่ล้างโดยตรงจากก๊อกน้ำ ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 1.02) และอันดับที่ 4 คือ นักเรียนมักคั้นน้ำหมดแก้ว ($\bar{x} = 3.76$,

S.D. = 1.20) ตามลำดับ และพบว่าพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ไม่ค่อยดี” คือ นักเรียนร่วมมือเมื่อมีการรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด ($\bar{x} = 2.07$, S.D. = 1.31) และ ปิดก๊อกน้ำ เมื่อเห็นก๊อกมีน้ำไหล โดยไม่มีคนใช้อยู่ ($\bar{x} = 1.63$, S.D. = 0.98)

ตารางที่ 10 แสดงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรป่าไม้

อันดับ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	ท่านชอบทำสัญลักษณ์ หรือ สลักชื่อไว้ตามต้นไม้*	4.59	0.84	ดีมาก
2	ท่านซื้อพันธุ์ไม้ป่าที่น่าสนใจเมื่อมีคนนำมาขาย*	4.17	1.10	ดี
3	ท่านและครอบครัวจะทำการการตัดต้นไม้และถางป่าไม้เมื่อเพาะปลูกพืชเสมอ*	4.13	1.12	ดี
4	ท่านเก็บดอกไม้ไปฝากเพื่อนๆ เมื่อได้ไปที่ขั้วป่าเสมอ*	4.04	1.18	ดี
5	ท่านมีโอกาสเข้าไปในป่าไม้/ อุทยานแห่งชาติเพื่อศึกษารธรรมชาติ และป่าไม้	3.53	1.35	ดี
6	ท่านชอบปลูกต้นไม้ในบริเวณที่พักอาศัย	3.43	1.17	ปานกลาง
7	ท่านชอบอ่านหนังสือได้ต้นไม้	3.27	1.17	ปานกลาง
8	ท่านจะติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า	3.01	1.24	ปานกลาง
9	ท่านมักซื้อสินค้าที่ทำจากไม้มีค่า เช่น ของที่ระลึก ตุ๊กตา ไม้เท้า ไม้*	2.94	1.14	ปานกลาง
10	ท่านร่วมปลูกต้นไม้ ในวันสำคัญของชาติ	2.73	1.26	ปานกลาง
รวม		3.58	0.40	ดี

หมายเหตุ: * ข้อความเชิงลบได้แปลงค่าเฉลี่ยข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันกับข้อความเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 10 พบว่าพฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรป่าไม้ ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.40) และพบว่าพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ปานกลาง” อันดับที่ 1 คือ ชอบปลูกต้นไม้ในบริเวณที่พักอาศัย ($\bar{x} = 3.43$, S.D. = 1.17) อันดับที่ 2 คือ ชอบ

อ่านหนังสือใต้ต้นไม้ ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 1.17) อันดับที่ 3 คือ จะติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ($\bar{x} = 3.01$, S.D. = 1.24) อันดับที่ 4 คือ ไม่ซื้อสินค้าที่ทำจากไม้ เช่น ของที่ระลึก ตู้โต๊ะ เก้าอี้ ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 1.14) และอันดับที่ 5 คือ ร่วมปลูกต้นไม้ ในวันสำคัญของชาติ ($\bar{x} = 2.73$, S.D. = 1.26) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรพลังงาน

อันดับ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	ท่านปิดไฟเมื่อออกจากห้องไปทำธุระอื่นนานๆ	4.19	1.24	ดี
2	เมื่อไปธุระใกล้บ้าน ท่านเดิน หรือ จักรยาน	4.01	1.14	ดี
3	ท่านเปิดวิทยุ และ โทรทัศน์ทิ้งไว้เมื่อต้องทำธุระนานๆ*	3.49	1.36	ปานกลาง
4	เมื่ออยู่ที่บ้าน ถ้ารู้สึกร้อน ท่านจะเปิดหน้าต่าง	3.35	1.30	ปานกลาง
5	ท่านดื่มน้ำในปริมาณเท่าๆ กับปริมาณที่ต้องการใช้	3.31	1.29	ปานกลาง
6	ท่านทำงานเวลากลางวัน โดยใช้แสงสว่างจากการเปิดหน้าต่าง	3.26	1.34	ปานกลาง
7	ท่านใช้บันไดเมื่อต้องขึ้นบนอาคารชั้นที่ 2 หรือ 3 แทนการใช้ลิฟท์	3.07	1.41	ปานกลาง
8	ท่านรีดเสื้อผ้าครั้งละหลายๆ ชิ้น	2.92	1.40	ปานกลาง
9	ท่านเลือกใช้หรือแนะนำผู้อื่นให้ใช้หลอดไฟแบบประหยัดพลังงาน	2.87	1.35	ปานกลาง
10	เมื่อหลอดไฟที่บ้านสกปรกท่านจะเช็ดทำความสะอาด	2.59	1.33	ปานกลาง
รวม		3.31	0.66	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ข้อความเชิงลบได้แปลงค่าเฉลี่ยข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันกับข้อความเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 11 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติต่อทรัพยากรพลังงานของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.66) จากตารางพบว่าถึงแม้ระดับพฤติกรรมโดยรวมจะอยู่ที่ระดับปานกลาง แต่ก็มีพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ดี” อันดับที่ 1 คือ ปิดไฟเมื่อออกจากห้องไปทำธุระอื่นนานๆ ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 1.24) และอันดับที่ 2 คือ เมื่อไปธุระใกล้บ้าน นักเรียนจะเดิน หรือ จักรยาน ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 1.14)

ตารางที่ 12 แสดงพฤติกรรมการปฏิบัติต่อขยะมูลฝอย

อันดับ	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม		แปลความ
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1	ท่านทิ้งขยะลงถังขยะเสมอ	4.26	0.97	ดี
2	ท่านใช้กระดาษทั้งสองหน้าในการเขียนหนังสือ	4.14	1.17	ดี
3	ท่านกำจัดขยะจำพวกโฟมด้วยการเผาไฟ*	3.95	1.23	ดี
4	ท่านเตือนเพื่อนว่าไม่ควรทิ้งขยะในที่สาธารณะ	3.47	1.25	ปานกลาง
5	อาหารที่ท่านซื้อมารับประทานบรรจุในภาชนะที่ทำจากโฟม *	3.23	1.25	ปานกลาง
6	ท่านใช้ถุงพลาสติก และถุงกระดาษซ้ำ	3.02	1.33	ปานกลาง
7	เมื่อพบเศษขยะหล่นอยู่ใกล้ท่อระบายน้ำ ท่านจะเก็บไปใส่ถังขยะ	2.84	1.28	ปานกลาง
8	เวลาท่านซื้อของจากร้านค้าท่านขอถุงหิ้วพลาสติก*	2.69	1.25	ปานกลาง
9	ท่านแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง	2.66	1.23	ปานกลาง
10	ท่านนำตะกร้าหรือถุงผ้าติดตัวไปจับจ่ายซื้อของ	2.40	1.28	ไม่ค่อยดี
รวม		3.27	0.58	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ข้อความเชิงลบได้แปลงค่าเฉลี่ยข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันกับข้อความเชิงบวกแล้ว

จากตารางที่ 12 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติต่อขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.27, S.D. = 0.58$) จากตาราง พบว่า นอกจากระดับพฤติกรรมโดยรวมจะอยู่ระดับปานกลางแล้ว ก็มีพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ดี” คือ อันดับที่ 1 คือ นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะเสมอ ($\bar{x} = 4.26, S.D. = 0.97$) อันดับที่ 2 คือ นักเรียนใช้กระดาษทั้งสองหน้าในการเขียนหนังสือ ($\bar{x} = 4.14, S.D. = 1.17$)) และอันดับที่ 3 คือ นักเรียนไม่กำจัดขยะจำพวกโฟมด้วยการเผาไฟ ($\bar{x} = 3.95, S.D. = 1.23$) ตามลำดับ และปรากฏว่าพฤติกรรมที่อยู่ในเกณฑ์ “ไม่ค่อยดี” คือ นำตะกร้าหรือถุงผ้าติดตัวไปจับจ่ายซื้อของ ($\bar{x} = 2.40, S.D. = 1.28$)

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน จำแนกตามเพศ

ประเภทสิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม						พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม						
	เพศชาย			เพศหญิง			เพศชาย			เพศหญิง			
	\bar{x}	SD	p-value	\bar{x}	SD	t-value	\bar{x}	SD	p-value	\bar{x}	SD	t-value	p-value
ด้านป่าไม้	4.44	0.36	.556	4.41	0.38	.589	3.65	0.41	.556	3.52	0.39	3.146	.002 (**)
ด้านน้ำ	4.40	0.47	.575	4.38	0.44	.561	3.26	0.52	.575	3.05	0.52	3.988	.000 (**)
ด้านพลังงาน	4.28	0.51	.315	4.23	0.48	1.006	3.43	0.66	.315	3.18	0.64	3.787	.000 (**)
ด้านขยะ	4.17	0.60	.269	4.23	0.51	-1.107	3.35	0.62	.269	3.18	0.54	2.797	.005 (**)
สิ่งแวดล้อมโดย ภาพรวม	4.32	0.42	.821	4.32	0.36	.227	3.43	0.41	.821	3.24	0.38	4.670	.000 (**)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 13 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน สำหรับคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 นั่นคือ เพศชายมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 ด้าน คือ พฤติกรรมต่อป่าไม้ พลังงาน และ ขยะ ดีกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ประเภทสิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม				พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม						
	มัธยมศึกษา ตอนต้น		มัธยมศึกษา ตอนปลาย		มัธยมศึกษา ตอนต้น		มัธยมศึกษา ตอนปลาย		p-value		
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD			
ด้านป่าไม้	4.39	0.37	4.46	0.36	-1.836	.067	3.59	0.42	0.38	.219	.827
ด้านน้ำ	4.34	0.49	4.44	0.40	-2.187	.029 (*)	3.25	0.57	0.47	3.569	.000 (**)
ด้านพลังงาน	4.21	0.51	4.31	0.47	-1.841	.066	3.31	0.71	0.60	.174	.862
ด้านขยะ	4.12	0.58	4.30	0.51	-3.170	.002 (**)	3.24	0.58	0.59	-925	.355
สิ่งแวดล้อมโดย ภาพรวม	4.27	0.41	4.38	0.37	-2.762	.006 (**)	3.35	0.44	0.37	.943	.346

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 14 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับป่าไม้และพลังงาน ไม่แตกต่างกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำและขยะ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ นั่นคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ และขยะดีกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สำหรับคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 นั่นคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำดีกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน จำนวนตามโรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาล ในเขตเทศบาล และ โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

ประเภทสิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม						พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม						
	โรงเรียนรัฐบาล ในเขตเทศบาล			โรงเรียนเอกชน ในเขตเทศบาล			โรงเรียนรัฐบาลใน เขตเทศบาล			โรงเรียน เอกชนในเขต เทศบาล			
	\bar{x}	SD		\bar{x}	SD		\bar{x}	SD		\bar{x}	SD		
ด้านป่าไม้	4.52	0.35		4.45	0.35	1.699	.091	3.57	0.39	3.58	0.40	-.172	.864
ด้านน้ำ	4.49	0.39		4.42	0.47	1.327	.186	3.15	0.57	3.09	0.53	.944	.346
ด้านพลังงาน	4.41	0.48		4.25	0.50	2.597	.010 (*)	3.42	0.66	3.28	0.64	1.737	.084
ด้านขยะ	4.38	0.52		4.23	0.53	2.323	.021 (*)	3.30	0.51	3.17	0.57	1.998	.047 (*)
สิ่งแวดล้อมโดยภาพรวม	4.45	0.38		4.34	0.39	2.394	.017 (*)	3.36	0.38	3.28	0.38	1.731	.085

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ และป่าไม้ไม่แตกต่างกัน แต่มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานและขยะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานและขยะดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

สำหรับคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวม ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับขยะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล มีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับขยะดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน จำนวนตามโรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาล ในเขตเทศบาล และ โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล

ประเภทสิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม						พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม					
	โรงเรียนรัฐบาล ในเขตเทศบาล		โรงเรียนรัฐบาล นอกเขตเทศบาล		t-value	p-value	โรงเรียนรัฐบาล ในเขตเทศบาล		โรงเรียนรัฐบาล นอกเขตเทศบาล		t-value	p-value
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD			\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
ด้านป่าไม้	4.52	0.35	4.31	0.37	4.858	.000 (**)	3.57	0.39	3.59	0.42	-3.65	.715
ด้านน้ำ	4.49	0.39	4.26	0.47	4.360	.000 (**)	3.15	0.57	3.23	0.49	-1.221	.223
ด้านพลังงาน	4.41	0.48	4.10	0.46	5.259	.000 (**)	3.42	0.66	3.23	0.67	2.282	.023 (*)
ด้านขยะ	4.38	0.52	3.99	0.55	5.832	.000 (**)	3.30	0.51	3.33	0.65	-4.66	.642
สิ่งแวดล้อมโดย ภาพรวม	4.45	0.38	4.17	0.36	6.267	.000 (**)	3.36	0.38	3.35	0.45	.265	.791

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล

สำหรับคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน จำนวนตามโรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาล นอกเขตเทศบาล และ โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

ประเภทสิ่งแวดล้อม	เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม				พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม					
	โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล		โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล		โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล		โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล			
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	t-value	p-value	\bar{x}	SD	t-value	p-value
ด้านน้ำ	4.26	0.47	4.42	0.47	-2.802	.005 (**)	3.23	0.49	2.296	.022 (*)
ด้านป่าไม้	4.31	0.37	4.45	0.35	-3.164	.002 (**)	3.59	0.42	.198	.843
ด้านพลังงาน	4.10	0.46	4.25	0.50	-2.497	.013 (*)	3.23	0.67	-596	.552
ด้านขยะ	3.99	0.55	4.23	0.53	-3.524	.001 (**)	3.33	0.65	2.199	.029 (*)
สิ่งแวดล้อมโดยภาพรวม	4.17	0.36	4.34	0.39	-3.733	.000 (**)	3.35	0.45	1.323	.187

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 17 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วน คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ ป่าไม้ และขยะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล

สำหรับคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำและขยะแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ และขยะดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา เจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

ตัวแปร	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	พฤติกรรม ต่อน้ำ	เจตคติต่อ น้ำ	พฤติกรรม ต่อป่าไม้	เจตคติต่อ ป่าไม้	พฤติกรรม ต่อพลังงาน	เจตคติต่อ พลังงาน	พฤติกรรม ต่อขยะ	เจตคติต่อ ขยะ	พฤติกรรมโดย ภาพรวมต่อ สิ่งแวดล้อม	เจตคติโดย ภาพรวมต่อ สิ่งแวดล้อม
เพศ	1	-.024	.034	-.198(**)	-.028	-.157(**)	-.030	-.188(**)	-.051	-.140(**)	.056	-.230(**)	-.011
อายุ		1	.816(**)	-.180(**)	.169(**)	.039	.082	.018	.112(*)	.064	.143(**)	-.019	.154(**)
ระดับการศึกษา			1	-.178(**)	.110(*)	-.011	.092	-.009	.093	.047	.158(**)	-.048	.138(**)
พฤติกรรมต่อน้ำ				1	.270(**)	.163(**)	.108(*)	.528(**)	.204(**)	.445(**)	.156(**)	.740(**)	.224(**)
เจตคติต่อน้ำ					1	.128(*)	.519(**)	.368(**)	.589(**)	.347(**)	.636(**)	.394(**)	.825(**)
พฤติกรรมต่อป่าไม้						1	.188(**)	.219(**)	.080	.304(**)	.086	.498(**)	.138(**)
เจตคติต่อป่าไม้							1	.252(**)	.512(**)	.222(**)	.562(**)	.264(**)	.747(**)
พฤติกรรมต่อพลังงาน								1	.383(**)	.590(**)	.302(**)	.844(**)	.395(**)
เจตคติต่อพลังงาน									1	.283(**)	.688(**)	.343(**)	.852(**)
พฤติกรรมต่อขยะ										1	.276(**)	.818(**)	.341(**)
เจตคติต่อขยะ											1	.293(**)	.889(**)
พฤติกรรมโดยภาพรวม ต่อสิ่งแวดล้อม												1	.389(**)
เจตคติโดยภาพรวม ต่อสิ่งแวดล้อม													1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 18 เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม และ เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษาพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เพศหญิงมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมด้าน น้ำ ป่าไม้ พลังงาน และ ขยะ มากกว่าเพศชาย ส่วนอายุและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ คนที่มีอายุและระดับการศึกษามากกว่า จะมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเชิงบวกสูงกว่าคนที่มีอายุและระดับการศึกษาน้อยกว่า และปรากฏว่าเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนในนครเวียงจันทน์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนในนครเวียงจันทน์ ทั้ง 4 ด้าน คือ น้ำ ป่าไม้ พลังงาน และ ขยะ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

1.3 ความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนแบบปลายเปิดและการสัมภาษณ์

จากการวิเคราะห์ และตีความจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากนักเรียนและครู ผู้วิจัยสรุปผลและอภิปรายดังนี้

1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนและโรงเรียน

1.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนพบว่า มีปัญหาการทิ้งขยะเกลื่อนกลาดตามสถานที่สาธารณะ มีเศษไม้ เศษถุงพลาสติก ทิ้งเศษขยะลงท่อระบายน้ำ และแม่น้ำ เวลาฝนตกน้ำก็ท่วมเพราะว่าท่อระบายน้ำระบายไม่ทัน มีการเผาขยะไม่เป็นที่ สถานที่เก็บขยะคับแคบ ถึงขยะมีจำนวน ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ที่ทิ้งขยะไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำและ

1.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพบว่ามีปัญหาที่คล้ายกัน คือ มีปัญหาการทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ท่อระบายน้ำในโรงเรียนไม่ได้มาตรฐาน อุดตันและระบายน้ำไม่สะดวก การรักษาความสะอาดและสุขอนามัยยังไม่ดีพอ ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...ห้องน้ำไม่สะอาดและส่งกลิ่นเหม็น ในขณะที่กำลังเตรียมการเรียนการสอน
จะมีกลิ่นเหม็นของขยะส่งกลิ่นโชยมาที่ห้องพักครู (อ. สีไพ, 6 มกราคม 2553)
...กลิ่นเหม็นของห้องน้ำส่งกลิ่นมาที่ห้องเรียน ทำให้ขาดสมาธิและเป็น
อุปสรรคต่อการเรียน (นายสมนึก, 6 มกราคม 2553)

มีการใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย เช่น เมื่อออกนอกห้องเรียนนักเรียนมักเปิดไฟทิ้งไว้ไม่คอยสนใจที่จะช่วยกันปิดไฟ ใช้พลังงานอย่างไม่เห็นคุณค่า นักเรียนยังขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่สนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม และขาดการตื่นตัวในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ดังตัวอย่างที่ถอดมาจากบทสนทนาต่อไปนี้

...นักเรียนมักจะเปิดไฟและพัดลมทิ้งไว้เป็นประจำ (อ. มานี, 6 มกราคม 2553)

...เพื่อน ๆ ชอบเปิดไฟทิ้งไว้เป็นประจำ ไม่ช่วยกันประหยัด (ค.ญ. พร, 6 มกราคม 2553)

2. พฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

พบว่า ผลจากแบบวัดเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนสอดคล้องกับผลของแบบสอบถามความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ดังนี้

2.1 พฤติกรรมเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม พบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับขยะดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลของแบบสอบถามความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...นักเรียนทิ้งขยะไม่เป็นที่ นักเรียนบางคนเมื่อเห็นเพื่อนปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องก็เฉยไม่สนใจ ไม่ตักเตือนเพื่อนว่าสิ่งที่กระทำนั้นไม่เหมาะสม เมื่อเวลาฝนตกท่อจะตันและน้ำท่วมโรงเรียน (อ. ดวงใจ, 6 มกราคม 2553)

...นักเรียนมีการแยกขยะก่อนทิ้ง และทิ้งขยะในบริเวณที่จัดไว้ให้ ...เมื่อพบว่านักเรียนทิ้งขยะไม่เป็นที่ทิ้งว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนหน้าเสาธง และหน้าชั้นเรียน (อ. สีไฟ, 6 มกราคม 2553)

...เพื่อน ๆ ทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ไม่ชอบทิ้งขยะลงถัง (คช. ทองคำ, 6 มกราคม 2553)

...มีการแบ่งความรับผิดชอบ จัดเวร ในกาดูแล รักษาความสะอาด ในแต่ละวัน และตามจุดที่กำหนด เมื่อเห็นเพื่อนปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมก็จะคอยเตือนเพื่อนให้ช่วยกันรักษาความสะอาด ให้ทิ้งขยะลงถังเพื่อเป็นการช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและแจ้งให้คุณครูทราบ (คญ. วันนา, 6 มกราคม 2553)

สำหรับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล นครเวียงจันทน์พบว่า นักเรียนส่วนมากทิ้งขยะลงถังที่จัดไว้ให้ แต่ก็มึนักเรียนบางคนที่ยังทิ้งขยะไม่

เป็นที่ ไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร มีพฤติกรรมรับประทานอาหารที่โหนจะทิ้งขยะบริเวณนั้น โดยไม่นำไปทิ้งในถังขยะ ทำให้บริเวณโรงเรียนไม่สะอาด แม้โรงเรียนได้จัดถังขยะตามอาคารเรียน และในบริเวณ โรงเรียน แต่ก็ยังมีไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...โรงเรียนต้องให้นักเรียนเก็บขยะในตอนเช้าก่อนเข้าแถว นักเรียนยังไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับขยะ การแยกขยะ ไม่มีการแยกขยะก่อนทิ้ง การแก้ปัญหาขยะ และการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ และใช้ซ้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อ. สุชาติ, 6 มกราคม 2553)

2.2 พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้พลังงาน

1) โรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนส่วนใหญ่รู้คุณค่าของพลังงาน และใช้พลังงานเมื่อจำเป็น และใช้อย่างประหยัด ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...นักเรียนจะปิดไฟและพัดลม เมื่อออกนอกห้องเรียน หรือเสร็จสิ้นการใช้งานแล้ว (อ. โอนา, 6 มกราคม 2553)

2) โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนส่วนใหญ่ใช้พลังงานอย่างประหยัด และใช้พลังงานอย่างเห็นคุณค่า จะเห็นได้ว่านักเรียนมักปิดไฟ และพัดลม เมื่อออกนอกห้องเรียน หรือเสร็จสิ้นการใช้งานแล้ว ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากบทสนทนาต่อไปนี้

...พวกเราใช้แสงสว่างจากการเปิดหน้าต่าง แทนการเปิดไฟในเวลากลางวัน (ค.ช. วันเพ็ญ, 6 มกราคม 2553)

3) โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

จากแบบสอบถามความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้พลังงานอย่างไม่ประหยัด และใช้พลังงานอย่างไม่เห็นคุณค่า จะเห็นได้ว่านักเรียนมักเปิดไฟ หรือเปิดพัดลมทิ้งไว้ เมื่อออกนอกห้องเรียนแล้ว หรือเสร็จสิ้นการใช้งาน ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาพลังงานในปัจจุบัน และผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม ไม่ทราบวิธีที่จะปฏิบัติตัวที่จะช่วยประหยัดและอนุรักษ์พลังงาน หรือแม้ว่าพอจะทราบอยู่บ้าง แต่ก็ละเลยที่จะปฏิบัติ ... สิ่งที่เป็นปัญหา คือ นักเรียนมักจะเปิดไฟและพัดลมทิ้งไว้เป็นประจำ ... มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยที่ให้ความร่วมมือในการประหยัดพลังงาน กระจือรีอริ่นและรู้จักหน้าที่ของตนว่าควรจะปฏิบัติตัวเช่นไรในการช่วยประหยัด และอนุรักษ์พลังงาน (อ. วิไล, 6 มกราคม 2553)

...เพื่อนๆ ชอบเปิดไฟทิ้งไว้เป็นประจำ ไม่สนใจและช่วยกันประหยัด ... ส่วนมากยังขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และขาดการตื่นตัวในการรักษาสิ่งแวดล้อม (นส. สุพา, 6 มกราคม 2553)

จากการสอบถาม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนในโรงเรียนเอกชนมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี นั้นอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย และไม่ค่อยใส่ใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องน้ำ

1) โรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

เห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ช่วยกันประหยัดน้ำ และมีความรับผิดชอบในการใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังตัวอย่างที่ถอดมาจากบทสนทนาต่อไปนี้

...นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด เนื่องจากครูได้แนะนำอยู่ตลอดในเรื่องการประหยัดน้ำ (อ. สมชาย, 6 มกราคม 2553)

2) โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนยังขาดความรับผิดชอบในการใช้น้ำ เช่น มักเปิดน้ำทิ้งไว้เสมอ เวลาดื่ม น้ำ นักเรียนส่วนใหญ่จะใช้มือรองน้ำดื่มแทนการใช้แก้วน้ำ ทำให้น้ำไหลล้นมือเป็นการสิ้นเปลืองน้ำ เวลารดน้ำต้นไม้ ถ้างาน หรือแก้วน้ำ จะเปิดน้ำทิ้งไว้ ดังตัวอย่างที่ถอดมาจากบทสนทนาต่อไปนี้

...บางครั้งเมื่อพบว่าเปิดน้ำแล้วน้ำไม่ไหล เพื่อนนักเรียนจะเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้ เมื่อน้ำไหลทำให้สูญเสียน้ำจากการเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้ (ค.ญ. แก้วตา, 6 มกราคม 2553)

3) โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนไม่ค่อยเอาใจใส่ และให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย เปิดน้ำแรง มักไม่ปิดก๊อกเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว นักเรียนบางคนเมื่อเห็นเพื่อนปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องก็เฉยไม่สนใจ ไม่ตักเตือนเพื่อนว่าสิ่งที่กระทำนั้นไม่เหมาะสม จะเห็นได้ว่านักเรียนบางส่วนยังมีพฤติกรรมที่ไม่ช่วยกันประหยัดน้ำ ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...นักเรียน ชอบเปิดน้ำทิ้งไว้ อาจเป็นเพราะคิดว่าน้ำในโรงเรียนมีมาก และไม่
ต้องเสียค่าน้ำ (อ. มานี, 6 มกราคม 2553)

จะเห็นได้ว่านักเรียนยังมีพฤติกรรมใช้น้ำฟุ่มเฟือย และไม่ช่วยกันประหยัดน้ำ จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ พบว่า ยังไม่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำอย่างจริงจัง โรงเรียนและคุณครูพยายามแก้พฤติกรรมนักเรียน โดยการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนหน้าเสาธง และในห้องเรียน เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมในการใช้น้ำก็จะคอยเตือนเพื่อนให้ช่วยกันประหยัดน้ำ และแจ้งให้คุณครูทราบ

2.4 พฤติกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม

1) โรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำสวนดอกไม้ ปลูกดอกไม้ ปลูกต้นไม้ ในโรงเรียนและนักเรียนคอยดูแลสวนดอกไม้ที่ปลูกไว้แล้วให้สวยงามอยู่เสมอ ดังจะเห็นได้จากบทสนทนาต่อไปนี้

...นักเรียนมีพฤติกรรมรักษาป่าไม้ มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในโรงเรียน
(อ. สิงหา, 6 มกราคม 2553)

2) โรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

โรงเรียนยังมีต้นไม้ไม่พอเพราะดินไม่ดี ปลูกต้นไม้ไม่งาม แต่นักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้ และเอาใจใส่ดูแลรักษาต้นไม้ ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

นักเรียนคอยดูแลสวนดอกไม้ที่ปลูกไว้แล้วให้สวยงามอยู่เสมอ มีการจัดกลุ่ม
เคลื่อนไหวกิจกรรมสิ่งแวดล้อมในแต่ละวันให้เป็นแบบอย่างแก่คนที่ยังขาด
ความรับผิดชอบและกระทำผิด เพราะ เมื่อนักเรียนนำต้นไม้มาปลูกจะไม่
บำรุงรักษา และรู้สึกเบื่อหน่ายที่สภาพดินไม่ดี (อ. บุนทัน, 6 มกราคม 2553)

...โรงเรียนของเรามีต้นไม้ไม่พอนัก คงเป็นเพราะดินไม่ค่อยดีปลูกต้นไม้ไม่
งาม ส่วนนักเรียน ก็ไม่ค่อยรักและช่วยกันเอาใจใส่ต้นไม้ (นายวันดี, 6
มกราคม 2553)

3) โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนครเวียงจันทน์

นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ เอาใจใส่ดูแลรักษาดินไม้ ดังตัวอย่างที่คัดลอกมาจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไปนี้

...ชอบปลูกดอกไม้แต่ไม่รู้ทำไมปลูกได้ไม่นานก็ตาย

(ชญ. สายฝน, 6 มกราคม 2553)

...คิดว่าเป็นหน้าที่ของภารโรงในการรดน้ำต้นไม้ และดูแลรักษาดินไม้

(คช. แดงน้อย, 6 มกราคม 2553)

โดยภาพรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่สอดคล้องกับแบบสอบถามความคิดเห็น และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมแบบปลายเปิด

3. การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ พบว่า ในทุกโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และปัญหาสิ่งแวดล้อม และสาเหตุที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมลง เนื้อหาที่สอนเกี่ยวกับเรื่องสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมรอบตัว สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับต้นไม้ ป่าไม้ น้ำ อากาศ ชยะ พลังงาน การรักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะเป็นผู้เขียนแผนการสอนและสอน โดยสอนตามเนื้อหาในหนังสือ และสภาพแวดล้อมตามจริง แล้วให้นักเรียนทำแบบแบบฝึกหัดหรือรายงานในห้องเรียน ทำให้การสอนยังเป็นการสอนลักษณะครูเป็นศูนย์กลาง และไม่ได้สอนแบบบูรณาการ เช่น คุณครูที่สอนวิชาอื่นๆ เช่น วิชาเคมี หรือ คณิตศาสตร์ไม่ค่อยได้มีโอกาสสอน หรือสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย แต่เนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มาจากมิติที่หลากหลายของสังคม ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องบูรณาการ (ผสมผสาน) ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเข้าไปในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในหลักสูตรแกนการสอนแบบแยกส่วน ครูผู้สอนควรเน้นกิจกรรมที่นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ให้นักเรียนได้ออกไปสำรวจสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน เพราะนักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง แล้วนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาอภิปราย เพื่อให้เข้าใจ สามารถวิเคราะห์และรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และปัญหาสิ่งแวดล้อมได้

4. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะของนักเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด ดังต่อไปนี้

สภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไปในนครเวียงจันทน์ยังคงอยู่ในระดับดี แต่อย่างไรก็ตาม

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าในโรงเรียนและชุมชนยังมีขยะมูลฝอยและสิ่งสกปรกอยู่ทั่วไป แหล่งน้ำสกปรกมีเศษไม้ และขยะลอยเกลื่อนกลาด มีการตัดไม้ทำลายป่า และใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลือง

อยากให้ช่วยกันประหยัดน้ำ ไม่ควรเปิดน้ำไหลทิ้ง ประหยัดน้ำก่อนที่จะไม่มีน้ำให้ประหยัด เพราะน้ำเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

ประชาชนไม่ควรตัดไม้ทำลายป่าเพื่อทำการเกษตร และนำไม้มีค่ามาแปรรูปเป็นสินค้าเศรษฐกิจ ทุกคนควรรักษาอนุรักษ์พันธุ์ไม้ ต้นไม้มีค่าหายาก ช่วยกันปลูกต้นไม้ให้เยอะขึ้น และปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่ถูกตัดไปแล้ว และอยากให้อาจารย์ของแต่ละโรงเรียนกระตุ้นให้นักเรียนมาปลูกต้นไม้ร่วมกันในวันปลูกต้นไม้แห่งชาติของแต่ละปี

อยากให้ทุกคนช่วยกันประหยัดพลังงานเพื่อลดโลกร้อน ใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า ไม่เปิดไฟ เปิดพัดลมทิ้งไว้ ประชาชนควรหันมาใช้จักรยานให้มากขึ้น แทนการใช้จักรยานยนต์ และรถยนต์ เพราะจะช่วยลดอัตราการใช้พลังงานน้ำมัน และช่วยลดมลพิษทางอากาศด้วย

ควรทิ้งขยะให้เป็นที่ ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำหรือลำคลองต่าง ๆ ไม่ควรเผาขยะไม่เป็นที่ เพราะจะทำให้อากาศเป็นพิษ และทำให้เกิดภาวะโลกร้อนได้ อยากให้มีการแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง และนำขยะกลับมาใช้ใหม่และใช้ซ้ำ นำตะกร้าไปด้วยเวลาจ่ายตลาด นำกระดาษและถุงพลาสติกกลับมาใช้ซ้ำ เก็บขวดพลาสติกน้ำดื่มและสมุดที่ใช้แล้วไปซังกิโยขายได้ เศษผักและเศษอาหารควรนำไปทำปุ๋ยใส่ต้นไม้ ดอกไม้และพืชผักชนิดต่าง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนอ่านเข้าใจและกระตุ้นให้ทิ้งขยะเป็นที่ น่าจะมีคำขวัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมพร้อมด้วยถังขยะอยู่ใกล้กับคำขวัญนั้น

อยากให้ทุกคนช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมเพราะตอนนี้สิ่งแวดล้อมที่บริสุทธิ์เริ่มจะหายไปทุกเมื่อ อยากให้โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ปล่อยควันพิษ (มลพิษ) สู่อากาศ ย้ายออกจากในตัวเมืองใหญ่ ไปตั้งอยู่ในเขตนอกชานเมือง อยากให้รัฐบาลพิจารณาารถที่เก่าแล้ว หรือรถที่พังตามท้องถนนที่ปล่อยควันดำออกมาเยอะ

อยากให้ทุกคนปฏิบัติตามคำขวัญ 6 ส. สโลแกน นครหลวงเวียงจันทน์ ของเจ้าผู้ครองนครหลวงเวียงจันทน์ คือ สงบสุข สะอาด สีสวย สว่าง เสน่ห์ และสิวิไล ให้ปรากฏผลเป็นจริง เพื่อที่จะกลายเป็นนครหลวงที่สะอาด งามตา เป็นเจ้าบ้านที่ดี ให้แขกต่างชาติ ประทับใจในการมาเที่ยวลาว

2. อภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

2.1 เจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์

1. เจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

โดยภาพรวมนักเรียนมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.39) ทุกด้าน เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อมเป็น 4 ด้าน

เรียงลำดับจากด้านที่เจตคติมากไปหาน้อย ดังนี้ เจตคติเกี่ยวกับป่าไม้ อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.37) เจตคติเกี่ยวกับน้ำ อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.46) เจตคติเกี่ยวกับพลังงาน อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.49) เจตคติเกี่ยวกับขยะ อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.56) (ดังผลในตารางที่ 12)

2. เพศกับเจตคติ

จากการทดสอบค่าที่ (t-test) พบว่า ตัวแปร “เพศ” ไม่มีผลต่อเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม คือ นักเรียนเพศหญิง และเพศชายมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน (ดังผลในตารางที่ 13)

3. ระดับการศึกษา

ตัวแปร “ระดับการศึกษา” กับเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างนี้เนื่องมาจากเจตคติเพียง 2 ด้านคือ เจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำและขยะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ และขยะดีกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับป่าไม้และพลังงานไม่แตกต่างกัน (ดังผลในตารางที่ 14)

ข้อสรุปข้างต้นสอดคล้องกับการวิจัยของ Medany et al. (2546 อ้างถึงใน กฤษฎา สิมมะลี, 2551) ที่พบว่า ปัจจัยด้านอายุ และปัจจัยด้านระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติของชุมชนต่อการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ และกฤษฎา สิมมะลี (2551) ศึกษาอัตราการใช้น้ำและทัศนคติต่อการใช้น้ำอย่างประหยัดในชุมชนหมู่บ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อการใช้น้ำอย่างประหยัดของชุมชนประเภทบ้านเดี่ยว ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษาและความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อการใช้น้ำอย่างประหยัดของชุมชนประเภททาวน์เฮาส์ ได้แก่ ปัจจัยสถานภาพในครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้รวมในครอบครัว และความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้น้ำอย่างประหยัด

4. ที่ตั้งของสถานศึกษา

การวิจัย พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล (ดังผลในตารางที่ 16) และพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล

มีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 โดยนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ ป่าไม้ พลังงานและขยะ ดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล (ดังผลในตารางที่ 17)

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับการศึกษาของ วันเพ็ญ มาแผ้ว (2543) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด มีเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติในทางที่ดีอยู่ในระดับมาก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราดที่อยู่ในเขตเทศบาลและ นอกเขตเทศบาล มีเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$)

2.2 พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์

1. พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

จากการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่าพฤติกรรมต่อป่าไม้เท่านั้นที่อยู่ในระดับ “ดี” ($\bar{x} = 3.58$, S.D. = 0.40) ส่วนพฤติกรรมต่อน้ำ อยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.53) พฤติกรรมต่อพลังงาน อยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.66) พฤติกรรมต่อขยะ อยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.58) (ดังผลในตารางที่ 12) จึงเป็นเรื่องที่น่าวิตกอย่างยิ่งเพราะหากนักเรียนมีพฤติกรรมดังผลการวิจัยนี้ หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยด่วนจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประเทศลาวในอนาคตอย่างมากมาย โดยพฤติกรรมที่ควรได้รับการพัฒนาและแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ พฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ เพราะนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้น้ำไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gilg, Barr (2549) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรม ทักษะคติ ต่อการประหยัดน้ำของชุมชนเมือง Devon ประเทศอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่าตัวอย่างส่วนมากมีพฤติกรรมการปิดก๊อกน้ำเมื่อมีการแปรงฟันและล้างจาน แต่พฤติกรรมการลดปริมาณการอาบน้ำ ปิดน้ำขณะมีการถูสบู่ และการกดชักโครกน้อยครั้งลง

2. เพศกับพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียน

เมื่อเปรียบเทียบตัวแปร “เพศ” ในเรื่องพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมปรากฏว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมด้าน น้ำ ป่าไม้ พลังงาน และ ขยะ สูงกว่าเพศหญิง (ดังผลในตารางที่ 13) ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากเพศชายมีโอกาสนในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าเพศหญิง เช่น การทำไร่ ทำสวน ยิงนก ตกปลา และเก็บของป่า เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลให้เพศชายมี

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่าเพศหญิง นอกจากนี้การที่เพศชายมีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเพศหญิงอาจทำให้เพศชายมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มากกว่าเพศหญิงซึ่งในที่นี้อาจรวมถึงการมีส่วนร่วมของเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับจันทร์วิภา อ่อนพึ้ง (2545) ที่กล่าวว่าเพศชายและหญิงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัชปรีดา ไตรพิพัฒน์พงษ์ (2543) ที่กล่าวว่า เพศชายมีพฤติกรรมการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวมดีกว่าเพศหญิง

ดังนั้น ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ตลอดจนสื่อมวลชนต่างๆ ควรร่วมมือกันอย่างจริงจังในการปลูกฝังพฤติกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง เพราะไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชายหรือนักเรียนหญิงก็ควรจะมีพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมเท่าเทียมกัน

3. ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัยในตารางที่ 14 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำดีกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรพงศ์ สอนใจ (2544) ที่กล่าวว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้และพฤติกรรมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับความเห็นของฉัชปรีดา ไตรพิพัฒน์พงษ์ (2543) ที่ว่าผู้มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดีกว่าผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการจัดการศึกษา ควรได้มีการพิจารณา ทบทวนหลักสูตรว่า ได้มีการส่งเสริมพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และการตระหนักถึงปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่เรียนมามากน้อยเพียงใด แล้วควรริบเร่งหาทางแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับความเห็นของ คงศักดิ์ ธาตุทอง และวรรณิภา สุกรียพงษ์ (2531) ที่ว่ามนุษย์เป็นตัวการที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหากแต่ละคนในสังคมของเรามีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดี และการปฏิบัติตน ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ก็ย่อมจะทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

4. ที่ตั้งของสถานศึกษา

การวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาแยกตามหัวข้อสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงาน

แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลในเขตเทศบาลมีพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับพลังงานดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล (ดังผลในตารางที่ 16) และพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาล และที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำและขยะแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลนอกเขตเทศบาลมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำ และขยะดีกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล (ดังผลในตารางที่ 17)

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อม

จากผลการวิจัยในตารางที่ 18 พบว่า เจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรวีภา อ่อนพึ้ง (2545) ที่พบว่า เจตคติต่อการอนุรักษ์ การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับความเห็นของ พรรณศิริ ยุติศรี (2545) ที่กล่าวว่าทัศนคติต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เจตคติและพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของคนมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมเขาจะมีพฤติกรรมในการดูแลรักษา (อนุรักษ์) สิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและเหมาะสม การที่จะทำให้คนมีเจตคติและพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนคือ กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา เนื่องจากสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ กระบวนการที่มุ่งสร้างประชากร โลกมีความสำนึกและห่วงใยในปัญหาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ มีความรู้ เจตคติ ทักษะ ความตั้งใจจริง และความมุ่งมั่นที่จะหาทางแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ และป้องกันปัญหาใหม่ ทั้งด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือกับผู้อื่น (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2552)

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เสีย หรือเป็นพิษเกิดขึ้น (เกษม จันท์แก้ว และ ประพันธ์ โกยสมบุญ, 2525 อ้างถึงใน สุวีร์ตน์ เนียมสกุล, 2541) เมื่อมนุษย์เป็นตัวละครสำคัญที่สุดในการทำลายธรรมชาติและสภาวะแวดล้อมโดยมีเทคโนโลยีเป็นตัวเร่ง ดังนั้น วิธีการแก้ปัญหาที่ตรงจุดที่สุดคือ การแก้พฤติกรรมของคน อันเป็นสาเหตุของปัญหา (สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, (ม.ป.ป.) อ้างถึงใน สุรีย์ พลูหอม, 2537)

นครเวียงจันทน์เมืองหลวงของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก

เป็นศูนย์กลางทางด้านการสาธารณสุข สังคม และการศึกษา ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาและการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาและการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมแก่นักเรียน

จากวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเจตคติ และพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในนครเวียงจันทน์ เนื่องจากนักเรียนในระดับดังกล่าวเป็นช่วงรอยต่อระหว่างวัยเด็ก และผู้ใหญ่จึงมีความสำคัญในการที่จะพัฒนาคนกลุ่มนี้ให้มีเจตคติ และสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องทางสิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมวลมนุษยชาติ ให้นักเรียนเกิดความตระหนักในเรื่องการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งก่อให้เกิดความรัก ความหวงแหน และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (2545) ได้สรุปว่า ผลของการได้รับการศึกษาจะทำให้เกิดเจตคติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสร้างค่านิยมที่จะทำให้เกิดจิตสำนึกและเกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงต้องเพิ่มพูนความรู้และความรู้สึกที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาให้กับประชาชน ซึ่งการศึกษาจะช่วยให้ประชาชนมีความตระหนัก มีจริยธรรม มีค่านิยมที่ถูกต้อง มีเจตคติ มีทักษะ และพฤติกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ การศึกษานั้นไม่ควรทำหน้าที่เพียงให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพและกายภาพเท่านั้น แต่จะต้องให้มีความรู้ในเรื่องคุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการพัฒนามนุษย์ด้วย (ลัดดาวัลย์ กัณหสุวรรณ, 2550 อ้างถึงใน ประพรรยา เย็นสบาย, 2551) ยุทธศาสตร์การศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2563 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาลาวโดยมุ่งเน้นให้การศึกษาลาวมีคุณภาพใกล้เคียงกับมาตรฐานการศึกษาของสากลที่ละก้าว สร้างคนลาวให้กลายเป็นพลเมืองดี มีน้ำใจรักชาติ มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และจริยธรรม มีความสำนึกในกฎหมาย มีระเบียบวินัย มีความขยันในการทำงาน มีสุขภาพแข็งแรง และมีความศรัทธาทางด้านจิตใจ การพัฒนาการศึกษาต้องรับประกันให้คนได้รับการขยายตัวทุกด้าน และมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) จากแนวทางนโยบายของพรรคและรัฐบาลลาวในการพัฒนาประเทศดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้น จำเป็นจะต้องให้การศึกษาลาวมีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศลาวได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2541 โครงสร้างความรู้ของหลักสูตรใหม่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และการจัดการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาเป็น เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ, 2541)